

TRẢ BÀI TẬP LÀM VĂN SỐ 5

I – MỤC TIÊU CẦN ĐẠT

Giúp HS :

- Nhận ra được những ưu, nhược điểm trong bài viết của mình về nội dung và hình thức trình bày ;
- Thấy được phương hướng khắc phục, sửa chữa các lỗi ;
- Ôn tập lại kiến thức lí thuyết và kĩ năng đã học.

99

– Cho HS thảo luận để tìm hiểu yêu cầu của đề : về nội dung, về kiểu bài, cách viết và những điểm cần chú ý. Qua phần này, ôn và luyện cho HS kĩ năng phân tích và tìm hiểu đề trước khi viết bài. GV không nên nói luôn yêu cầu của đề và bài viết cho HS mà chỉ bổ sung và điều chỉnh sau khi các em đã nêu lên và trao đổi.

Bước 2 : Hướng dẫn HS xây dựng đề cương cho bài viết.

– Từ việc tìm hiểu đề ở *bước 1*, GV yêu cầu HS nhớ lại bài viết của mình và góp ý, xây dựng một dàn ý (đề cương) cho bài viết. GV chú ý sửa chữa và trao đổi với HS những sai sót có thể xảy ra trong việc xây dựng dàn ý, khuyến khích HS có thể có nhiều cách xây dựng đề cương cho bài viết. Qua bước này, rèn luyện kĩ năng lập dàn ý cho HS.

– Tùy vào thời gian còn ít hay nhiều mà xây dựng dàn ý đại cương hay chi tiết, nhưng dứt khoát không được bỏ qua bước này.

Bước 3 : Trả bài và hướng dẫn nhận xét về bài làm của HS.

– Trả bài cho HS. Dành 5 – 10 phút để HS đọc và suy nghĩ về các câu hỏi đã nêu trong SGK.

– Cho HS tự nhận xét về bài viết của mình theo các câu hỏi đã nêu.

– Nếu còn thời gian, yêu cầu HS xem bài của nhau và có thể đọc bài làm khá nhất của lớp để cùng trao đổi, học hỏi.

Bước 4 : GV tổng kết, biểu dương, nhắc nhở, nêu một vài lỗi phổ biến nhất cần khắc phục ngay và những lưu ý cần thiết cho bài làm tới.

II – NHỮNG ĐIỀU CẦN LƯU Ý

1. Trong SGK đã nêu bốn đề bài để GV và HS tham khảo, lựa chọn về định hướng viết bài văn tả cảnh. Như thế nội dung chính của tiết học này tùy thuộc vào việc lựa chọn đề của từng GV hoặc từng địa phương (tổ, trường). Điều này có nghĩa là không bắt buộc GV và HS phải làm đúng các đề đã nêu trong SGK mà trái lại khuyến khích tất cả các GV suy nghĩ và ra đề kiểm tra sao cho phù hợp với đối tượng và hoàn cảnh của địa phương mình. Tuy vậy, dù tự ra đề hay lựa chọn trong SGK thì đề văn của bài số 5 này cũng phải tập trung vào kiểu bài *văn tả cảnh*.

Về phương pháp : GV không nên nêu ngay đáp án cùng những nhận xét (ưu điểm, nhược điểm) và kết quả cho HS mà phải thông qua việc cho HS trao đổi, tự xây dựng đáp án và tự nhận ra ưu, nhược điểm trong bài viết của mình.

2. Giờ trả bài có một vị trí và ý nghĩa hết sức quan trọng trong việc dạy – học tập làm văn. Tuy vậy trong thực tế ít được HS và GV chú ý. HS thường chỉ quan tâm đến việc xem kết quả điểm số bài viết của mình, ít chú ý đến việc nhận ra yêu cầu của bài, những lỗi cần tránh và những hạn chế trong bài viết của mình. Mặt khác, có những GV chấm bài không kĩ hoặc ít chú ý tới nội dung và cách thức tiến hành giờ trả bài, nên giờ trả bài thường chỉ đơn giản là trả lại bài đã chấm điểm cho HS với một vài nhận xét qua loa, đại khái, chiếu lệ,...

3. Trong SGK, tiết trả bài đã nêu lên một số hướng dẫn, tuy ngắn gọn nhưng giúp HS lưu ý vào những yêu cầu, những trọng tâm, trọng điểm về cả nội dung, kiến thức lí thuyết, kĩ năng viết bài, ... Khi tiến hành soạn giáo án giờ trả bài, GV không thể không chú ý nội dung đã ghi trong SGK.

4. Nhìn chung phương pháp tiến hành giờ trả bài chủ yếu vẫn là hướng dẫn, giao việc, thông qua bài đã chấm, HS nhận ra được yêu cầu của bài viết (nội dung kiến thức, kĩ năng), những lỗi mà mình mắc phải, cần tránh, cần sửa chữa và những ưu điểm mà bài mình đạt được, ...

III – TIẾN TRÌNH TỔ CHỨC CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC

Một giờ trả bài có thể tiến hành theo các bước sau đây :

Bước 1 : Nêu lại đề bài và tìm hiểu yêu cầu của đề.

– Gọi một vài HS đọc lại đề đã làm ở nhà. Chú ý kiểm tra theo trí nhớ của HS về đề tập làm văn, vì nếu HS tìm hiểu kĩ đề bài thì sẽ nhớ đề chính xác.